

Hutrah vs. Dechuyah (continued)

1. Talmud, Shabbat 19a

תנו רבנן: אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם לשבת. במה דברים אמורים - לדבר הרשות, אבל לדבר מצוה - שפיר דמי. ופוסק עמו על מנת לשבות, ואינו שובת, דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אינו צריך. ומצור לצידן, אפילו בערב שבת מותר. תנו רבנן: אין צריך על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת, ואם התחילו - אין מפסיקין.

One may not embark on a boat for an optional trip within three days of Shabbat, but one may do so for a mitzvah purpose. Rebbe said: One must arrange with the boat to halt. Rabban Shimon ben Gamliel said: This is not necessary.

One may travel from Tyre to Sidon even on a Friday.

One may not lay siege within three days of Shabbat, but one need not halt a siege which already began.

2. Rabbi Zerachyah Halevi (12th century Spain), HaMaor HaKatan to Shabbat, 7a

כל שלשה ימים קודם לשבת קמי שבתא מקרי ונראה כמתנה לדחות את השבת מפני שאין דבר שעומד בפני פקוה נפש והוא הדין להפריש במדברות וכל מקום סכנה שאדם עתיד לחלל בו את השבת

All three days preceding Shabbat are called "before Shabbat" and one who embarks appears to have decided to violate Shabbat, for nothing stands before saving a life. The same would apply to embarking into the wilderness or some other dangerous place, such that one is destined to violate Shabbat.

3. Rabbi Yosef Karo (16th c. Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 248:4

היוצאים בשיירא במדבר, והכל יודעים שהם צריכים לחלל שבת כי מפני הסכנה לא יוכלו לעכב במדבר בשבת לבדם, ג' ימים קודם שבת אסורים לצאת, וביום ראשון ובשני ובשלישי מותר לצאת, ואם אחר כך יארע לו סכנה ויצטרך לחלל שבת מפני פיקוה נפש, מותר, ואין כאן חילול...

We may not embark on a caravan within three days of Shabbat, if it is well-known that we will need to violate Shabbat due to the danger of halting there alone on Shabbat. We may embark on Sunday, Monday and Tuesday, and if danger occurs afterward and we need to violate Shabbat to save lives, it is permitted and that is not termed 'desecration'...

4. Rabbi Mechel Handler (20th-21st century USA), Madrich l'Chevra Hatzalah, pp. 27-28

Even when the use of *shinui'im* would not cause a delay in treating a *choleh she'yesh bo sakanah* or a *safek mesukan*, nevertheless according to some *poskim*, it is still forbidden to use *shinui'im* while treating them on Shabbos. *Chazal* were concerned lest the lay public be misled into thinking that in situations of *pikuach nefesh*, one is obligated to make attempts to minimize the *melachah* while treating a *choleh mesukan*.

In practice, Rav Moshe Feinstein zt"l and Rav Shlomo Zalman Auerbach zt"l both ruled that *Hatzalah* members should not utilize *shinui'im* or any other forms of *ha-kal ha-kal techilah* when treating a *choleh mesukan* even when the member is convinced that time is not of the essence and patient care will not be compromised. Since we are dealing with a halachically classified *choleh she'yesh bo sakanah* or a *safek mesukan*, we are concerned that the rescuer may err in assuming he has time to utilize *shinui'im* and thereby jeopardize a life.

Rejecting pikuach nefesh for the sake of a mitzvah

5. Rabbi Yisrael Meir Kagan (20th century Poland), Mishneh Berurah 328:6

ואם החולה בעצמו מתיירא שיעברו עליו את השבת כופין אותו ומדברים על לבו שהוא חסידות של שטות

Should the patient fear that they will violate Shabbat for him, they should compel him and convince him, for this would be foolish piety.

6. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 618:1

חולה שצריך לאכול, אם יש שם רופא בקי אפילו הוא עובד כוכבים שאומר: אם לא יאכילו אותו אפשר שיכבד עליו החולי ויסתכן, מאכילין אותו על פיו... אפילו אם החולה אומר: אינו צריך, שומעים לרופא

If a patient needs to eat, and an expert doctor – Jewish or not Jewish – says that without eating his illness may worsen and he may be endangered, we feed him... Even if the patient denies needing it, we listen to the doctor.

A Rabbinic Ban: Medication on Shabbat?

7. Mishnah Shabbat 14:3-4

כל האוכלין אוכל אדם לרפואה וכל המשקין שותה, חוץ ממי דקלים וכוס עיקרים מפני שהן לירוקה, אבל שותה הוא מי דקלים לצמא וסך שמן עיקרין שלא לרפואה. החושש בשיניו לא יגמע בהן את החומץ, אבל מטבל הוא כדרכו ואם נתפא נתפא.

One may eat any food for healing and drink any beverage, other than palm water or a cup of roots which is for jaundice. But one may drink palm water for thirst and pour oil of roots on one's skin for non-medical purposes. One who has a toothache should not gargle with vinegar, but he may use it as a dip in the normal way, and if he is healed then he is healed.

8. Talmud, Shabbat 53b

"בהמה שאחזה דם, אין מעמידין אותה במים בשביל שתצטנן. אדם שאחזו דם מעמידין אותו במים בשביל שיצטנן." אמר עולא: גזירה משום שחיקת סממנין.

"If an animal is 'gripped by blood', we do not stand it in water in order to cool off. If a person is 'gripped by blood', we stand him in water in order to cool off." Ulla said: This is a decree lest one grind ingredients.

9. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Shabbat 21:20

...במכתשת חייב מפני שהוא טוחן, לפיכך אסור לבריא להתרפאות בשבת גזרה שמה שחוק סממנין.

Crushing peppers in a mortar is liable for 'grinding'. Therefore, a healthy person may not be treated on Shabbat, lest one grind ingredients.

10. Talmud, Shabbat 108b

אמר מר עוקבא אמר שמואל: שורה אדם קילורין מערב שבת ונותן על גב עיניו בשבת ואינו חושש.

Mar Ukva cited Shemuel: One may soak *kilorin* before Shabbat and place it on his eye on Shabbat, without concern.

11. Rashi to Shabbat 108b

לדידיה, כיון דאצרכוה לשרותה מערב שבת איכא היכרא וליכא למיגזר, ומאן דחזינהו סבר דרחיצה בעלמא היא, דכסבר [sic] שהוא יין.

To him, since they required him to soak it before Shabbat, there is a reminder and there is no concern. And one who sees him will think that he is just washing, thinking that this is wine.

12. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th century Israel), Tzitz Eliezer 8:15:15:1

הרי שדייק רש"י לבאר שבגוונא דא אין חשש לא לגבי דידיה שיבוא לטעות בהיות שאיכא היכרא, ולא לגבי אחרים הרואים כי יחשבו דרחיצה בעלמא היא. [וכן מפרש הר"ן על הרי"ף], דון מינה הא כל שליכא היכרא לגבי דידיה או אפילו כשניכר הדבר לאחרים שלוקח זה משום רפואה קיימת בזה גזירה הכללית של שחיקת סממנין שיבואו לטעות או הוא או אחרים, שמותר גם לשחוק סממנים משום כך... חששו דאם נתיר קיחת רפואה למיחושין, מתוך שאדם בהול על צערו אי שרית ליה אתי גם לשחוקי כשלא ימצא מן המוכן לפניו.

Rashi was precise, explaining that in this case there is no concern that the user might err, since there is a reminder, or for others who see, as they think it's just washing. [And so explained the Ran on the Rif.] We may deduce from here that wherever there is no reminder for the user, or even if others can see that he is using this as medicine, there is a general concern for grinding ingredients, that they might err – the user or others – thinking that one may grind ingredients for this... They were concerned that if we would permit using medicine for aches, since people are upset about their pain, if we permit him then he will come to grind when he doesn't have available anything prepared.

13. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th century Israel), Tzitz Eliezer 8:15:15:4

ולפי ההסבר האמור בדעת הרמב"ם הטור והשו"ע שיוצא לנו עפ"י ד"הט"ז [שכח:כה, דאסור לטפל אפי' בדרך שאין בה שחיקה, אם יש אפשרות גם לטפל בדרך שחיקה], צריך להיות איפוא הדין בזמנינו שישנם רפואות כאלה לסוגי מחלות שאדם פרטי לא יוכל בשום פנים להכניס ולעשותם, דלסוג מחלה כזאת שאין תרופה לה כי אם מסוגי התרופות שאדם פרטי לא יוכל בשום פנים לעשותם דאזי מותר לו שפיר לקחתם בשבת במקום צערא בהיות שאין שייכות רפואה למחלה זאת ע"י שחיקת סמנים כלל, וא"כ לא הוי זה בכלל הגזירה.

ואפילו אם המצא ימצא סוג בני אדם של מיעוטא דמיעוטא שמחזיקים בתועלת עשיית תרופה שטעונה שחיקת סממנים גם לסוג מחלה האמורה, וגם מכינים אותה בעת לצורך, מ"מ י"ל דאפילו הכי עלינו ללכת בזה אחרי רובא דעלמא.... ודוחק לחלק בזה בין כשלוקחים תרופה שלא שייך בה כלל שחיקת סמנים לבין כשלוקחים תרופה שכן יש בזה שחיקת סמנים אבל היא נעשית בבתי החרושת ורק אדם פרטי אינו יכול להכניס, דמאי שנא, דזיל בתר טעמא, בהיות דאצל החולה ואצל כל אדם פרטי אחר אין דרך שיבואו בזה לידי שחיקה.

וראיתי בספרים קצות השלחן ח"ז סי' קל"ד בבדי השלחן אות ז' ושו"ת עולת נח סי' ג' שדנים ג"כ לומר שלא יהא שייך בזמן הזה גזירת סממנים, אבל המה דנים בדרך כלל ובאים עלה מכה טעם דבטל הטעם, וממילא מעוררים מה שיש לדון דאעפ"י שבטל הטעם לא בטלה הגזירה, עיין בדבריהם באריכות. אבל לפי דברינו האמורים יוצא שבכל כהאי גוונא גם מתחילה לא גזרו. ובאופן כללי קשה לדון להתיר בזה"ז כי רבו עוד רבו בקרב העדות השונות שמשתמשים גם בתרופות ביתיות שעורכין אותן בעצמם באופן שקיים שפיר טעם הגזירה של שחיקת סממנים.

According to the explanation offered for the view of Rambam, Tur and Shulchan Aruch, which emerges from the words of the Taz [328:28, that one may not treat, even with a method that does not involve grinding, if there is a possibility of treating via grinding], the rule in our day, when there are cures for particular illnesses which no individual could prepare via any means, then it must be fine to take them on Shabbat in a case of pain, since there is no possibility of healing this illness via grinding ingredients at all. If so, it was not included in the decree!

And even if there could somehow be found some kind of person, a minority of a minority, who held to the benefit of making a medicine which requires grinding ingredients even for this type of illness, and they did prepare it in cases of need, still, one could say that even still we follow the majority of the world... It is hard to distinguish between those who take medicine for which there is no possibility of grinding ingredients and those who take a medicine which involves grinding ingredients but it's done in factories and it's just that individuals cannot prepare them.. What's the difference? Look at the reasoning – since for the patient and every other individual there is no way to come to grinding.

And I saw in Ketzot haShulchan 7:134 in Badei haShulchan 7, and Responsa Olat Noach 3, who also argue that the decree for [grinding] ingredients is not relevant today, but they make a generalized argument, saying that the reason for the decree is gone. This awakens the debate of "even though the reason is gone, the decree is not gone," see their words at length. But according to our words it emerges that the decree was never made for such a case in the first place. And in general it is hard to argue to permit today, for there have increased in various populations those who use home remedies which they prepare themselves, such that the reason for the decree of grinding ingredients does apply.

Five Exceptions

14. Talmud, Avodah Zarah 28b

אמר רבה בר זוטרא אמר רבי חנינא: מעלין אזנים בשבת. תני רב שמואל בר יהודה ביד אבל לא בסם. איכא דאמרי בסם אבל לא ביד. מ"ט? מזריף זריף.

Rabbah bar Zutra cited Rabbi Chanina: One may "elevate ears" on Shabbat. Rav Shemuel bar Yehudah taught: By hand, not with ointment. Some say: With ointment, not by hand. Why? That can bruise.

15. Dr. Julius Preuss, Biblical and Talmudic Medicine, pp. 202-203, Rosner tr.

Among the commentaries, Rashi, who still had many orally transmitted traditions at his disposal, is of the following opinion: the sinews of the ears sometimes go downwards and dislocate the jaw so that they must then be raised again. Lipschitz is also of the opinion that the case refers to subluxation of the jaw secondary to yawning, which can be corrected by lifting the patient off the ground by his ears. It is difficult to comprehend how a dislocated jaw can be reduced in this manner. To reduce a dislocated jaw, the Alexandrians used a characteristic bandage which they called *lagoos syn otiatis* meaning hare with ears, or *syn otiatis* for short. Oribasius described it very precisely. The Talmudic commentators may thus be correct in their interpretation of the case as referring to dislocation of the jaw, although "the ears" which they believed are those of the patient, are in fact the bandages which resemble ears.

16. Rabbi Yisrael Meir Kagan (19th-20th century Poland), Mishneh Berurah 328:144

מי שחש בעינו נותנים כלי מתכות על העין כדי לקרר, וה"ה שמקיפין בטבעת או בכלי את העין כדי שלא יתפשט הנפח. [רש"י] וכתב הח"א וה"ה דמותר לדחוק בסכין חבורה כדי שלא תתפשט.

One who has aching eyes, they place a metal implement on the eye to cool it, as well as put a ring or implement around the eye to prevent inflammation from spreading. (Rashi) And the Chayei Adam wrote that the same applies to pressing a knife on a bruise to keep it from spreading.

17. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:42

אין מתעמלין, היינו שדורס על הגוף בכח כדי שייגע ויזיע; ואסור לדחוק כריסו של תינוק כדי להוציא הרעי.

One may not be *mitamel*, meaning to massage the body with force so that one is exhausted and one sweats. And one may not press a child's belly to cause excretion.

18. Rabbi Yisrael Meir Kagan (19th-20th century Poland), Mishneh Berurah 328:130

ואין להקשות כיון שאין כאן שייכות שחיקת סממנים היה לנו להתיר כמו בסעיף שאח"ז, י"ל דכיון שלפעמים מביאין הזיעה על החולה ג"כ ע"י סממנים חיישינן שיעשה רפואה האחרת. משא"כ בסעיף שאח"ז שאין שייכות רפואה לאותן הדברים ע"י שחיקת סממנים כלל לא גזרינן.

And one should not ask: Since grinding ingredients is not relevant here, we should permit it as is seen in the next paragraph! One could say that since sometimes they cause an ill person to sweat via ingredients, we worry that they might do the other healing method. As opposed to the next paragraph, where there is no relevant cure for those things via grinding ingredients, so there is no decree.

19. Talmud, Eruvin 102b, and Tosafot (12th-13th century Western Europe) **מהזירין**

תנו רבנן: "רטיה שפרשה מעל גבי מכה מחזירין בשבת."

תוספות: פ' בקונט' " ... לשחיקת סממנין ליכא למיחש כיון דמאתמול הוה עילויה. "...

Our sages taught: If a bandage slips from a wound, one may return it on Shabbat.

Tosafot: Rashi explained: "... There is no concern for grinding ingredients, since it was on him yesterday."...

20. Rabbi Moshe Feinstein (20th century Russia/USA), Igrot Moshe Orach Chaim 3:53

ואם הוא איש כזה שמחמת שלהתרפא בהפילן צריך עשרה ימים רצופין שא"א בלא שיקה גם בשבת לא יוכל להתרפא יחלה מצד זה בחולשת העצבים שקורין נערוון שיהיה חשש להמחלה שנקרא נערוון ברעק דאן הוא ודאי בדין מיחוש שמצטער כל גופו שיש להתיר שיקה בשינוי קצת השייך לשנות גם ברפואת לקיחת הפילן אף שלא שייך שינוי בהבליעה, דהוא כהסברא השלישית שם, ואם א"א בשינוי יש להתיר גם בלא שינוי כשיטה ראשונה שם.

If he is the sort of patient who needs ten consecutive days in order to be healed with the pills, such that healing would be impossible if he would not take them on Shabbat, and he would suffer from stress and there would be concern for a nervous breakdown, then he certainly is in the category of one whose entire body is ill, and one may permit him to take them with some small variation, as is possible in taking pills, even if no change in swallowing is possible. This is like the third view [in Orach Chaim 328:17]. Where no variation is possible, one should permit it even without the variation, like the first view there.

21. Rabbi Yehoshua Neuwirth (20th-21st century Israel), Shemirat Shabbat k'Hilchatah 34:17 footnote 76

ושמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א דרק אם ההפסקה תגרום לו נזק, או שהרפואה היא דוקא מספר ימים רצופים אשר מוכרח להיות שבת ביניהם, כי אז יש להקל.

And I heard from Rav Shlomo Zalman Auerbach that there is leniency only if halting will harm him, or the cure is specifically for a period of consecutive days such that Shabbat must be among them.

22. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:21

שורה אדם קילורין בערב שבת ונותן ע"ג העין, שאינו נראה אלא כרוחץ; והוא דלא עמיץ ופתח. ולא חיישינן משום שחיקת סמנים, דכיון שלא התירו לו לשרותן אלא מע"ש איכא היכרא.

One may soak *kilorin* before Shabbat and place it on the eye [on Shabbat], because it only appears like washing, so long as he does not squeeze [the eye] closed and open it. And we are not concerned about grinding ingredients; since they only permitted him to soak them before Shabbat, there is a reminder.

23. Rabbi Shlomo ibn Aderet (13th-14th century Spain), Chiddushei Rashba to Berachot 38a

והיינו דל"ק לי' שתית שמן בשבת ע"י אניגרון למי שחושש בגרונו משום דאניגרון כיון שדרכן של בני אדם לשתותו כך ליהנות בו לפעמים ושלא מחמת רפואה השתא נמי דשתי ליה לכוונת רפואה לא גזרינן ביה משום שחיקת סמנין, דאיכא למיתלי דילמא לשתיית הנאה בעלמא קא מיכרין, ולא פלוג רבנן בין שותה לרפואה לשותה לכוונת הנאה.

And this is why he was not bothered by drinking oil on Shabbat via *anigron* for someone who has a sore throat. Since people normally drink it to enjoy it, and not for medicinal reasons, so now that he does drink it with intent for medication we don't decree lest one grind ingredients, since he could say he just intends to drink it for pleasure. The rabbis did not distinguish between one who drinks it for medicinal reasons and one who drinks it for pleasure.